

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1990

Vyhlásené: 29.06.1990 Časová verzia predpisu účinná od: 06.04.1995 do: 30.06.1998

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

272

VYHLÁŠKA

Ministerstva zdravotníctva a sociálnych vecí Slovenskej republiky

z 21. júna 1990

o stravovaní v zariadeniach sociálnej starostlivosti

Ministerstvo zdravotníctva a sociálnych vecí Slovenskej republiky po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi podľa § 58 písm. f) a h) zákona Slovenskej národnej rady č. 106/1988 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej socialistickej republiky v sociálnom zabezpečení v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 131/1990 Zb. ustanovuje:

PRVÁ ČASŤ

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet úpravy

Táto vyhláška upravuje podmienky stravovania v zariadeniach sociálnej starostlivosti¹⁾ (ďalej len „zariadenie“), spoločného stravovania starých občanov a ťažko zdravotne postihnutých občanov zabezpečované z týchto zariadení²⁾, stravovania príjemcov niektorých ďalších služieb sociálnej starostlivosti^{2a)} (ďalej len „stravovanie“) a určuje výšku úhrady za poskytovanú stravu.

§ 2

Stravníci

Stravníkmi na účely tejto vyhlášky sa rozumejú

- a) občania, ktorým sa poskytuje ústavná sociálna starostlivosť v ústavoch sociálnej starostlivosti (ďalej len „ústav“),^{2b)}
- b) občania vykonávajúci civilnú službu^{2c)} v zariadeniach,
- c) pracovníci zariadení podľa osobitného predpisu.³⁾

§ 2a

Stravovanie zo zariadenia okrem stravníkov uvedených v § 2 možno poskytovať

- a) starým občanom,
- b) ťažko zdravotne postihnutým občanom, ak nie sú v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu,
- c) deťom umiestneným v stanici opatrovateľskej služby pre deti,
- d) účastníkom výchovno-rekreačných a letných rekreačno-výchovných táborov a sociálno-zdravotných a iných kurzov,
- e) dobrovoľným pracovníkom opatrovateľskej služby.

- f) žiakom v špeciálnej škole pre telesne postihnutých^{3a)} a pre telesne postihnutých s mentálnym postihnutím,^{3b)} ktorým sa neposkytuje ústavná sociálna starostlivosť,
- g) pedagogickým pracovníkom^{3c)} a ostatným pracovníkom škôl uvedených v písmene f) a občanom, ktorí vykonávajú na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru činnosť pre školy uvedené v písmene f),
- h) pracovníkom iných organizácií, ktorí poskytujú nevyhnutné služby^{3d)} občanom, ktorým sa poskytuje ústavná sociálna starostlivosť v ústavoch a občanom, ktorí vykonávajú na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru činnosť súvisiacu s prevádzkou ústavu,
- ch) žiakom stredných škôl^{3e)} a študentom vysokých škôl^{3f)} v čase vykonávania praxe v ústave,
- i) rehoľníkom ubytovaným v ústave.

§ 3

(1) Celodenným stravovaním sa rozumejú raňajky, obed, večera a dve vedľajšie jedlá, pri diéte diabetickej, bielkovinovej a výživnej tri vedľajšie jedlá.

(2) Diétnu stravu možno poskytovať na základe odporúčania príslušného lekára.

§ 4

Poskytovanie stravy

(1) Strava sa poskytuje v súlade so zásadami správnej výživy, s prihliadnutím na vek a zdravotný stav stravníkov a podľa určených stravných jednotiek. Stravovanie sa zabezpečuje prípravou stravy vo vlastnej stravovacej prevádzke zariadenia, odberom stravy z iného zariadenia, prípadne odberom stravy z iných organizácií.

(2) Odber stravy z ústavov,^{2b)} zo zariadení opatrovateľskej služby na dlhodobý pobyt starých občanov,⁴⁾ zo samostatných jedální s vlastnou kuchyňou pre dôchodcov⁵⁾ a zo staníc opatrovateľskej služby⁶⁾ do iného zariadenia, prípadne do domácnosti občanov uvedených v § 2a písm. a) a b) možno dohodnúť len za predpokladu dostatočnej prevádzkovej kapacity a vybavenosti stravovacích prevádzok týchto zariadení; pritom sa nesmie zhoršiť úroveň stravovania stravníkov uvedených v § 2 písm. a).

(3) Odber stravy z iných organizácií do zariadení sa musí dohodnúť písomne; v dohode sa upravujú najmä konkrétne podmienky odberu stravy a výška úhrady za ňu.

(4) Spôsob prihlasovania a odhlasovania stravy určí vedúci zariadenia.

§ 5

Stravné jednotky

(1) Stravnou jednotkou v zariadení s celodenným stravovaním sa rozumie finančná norma priemerných nákladov na potraviny (na suroviny) pripadajúca na jeden ubytovací deň; v zariadení, v ktorom sa neposkytuje celodenné stravovanie, sa stravnou jednotkou rozumie denná finančná norma priemerných nákladov na potraviny (na suroviny) pripadajúca na jedno hlavné jedlo (raňajky, obed, večera), prípadne jedno vedľajšie jedlo.

(2) Obstarávacou cenou surovín sa rozumie náklady na potraviny (suroviny) spotrebované na prípravu jedál, včítane strát, ktoré vznikli prirodzeným úbytkom surovín (ďalej len „obstarávacia cena surovín“).

§ 6**Náklady na stravovanie**

Dodržiavanie finančných noriem priemerných nákladov na potraviny zariadenie sleduje najmenej raz mesačne tak, že hodnota skutočne spotrebovaných potravín sa porovnáva s nákladmi vypočítanými vynásobením skutočného počtu stravníkov za sledované obdobie príslušnou stravnou jednotkou. Prípadné rozdiely sa musia vyrovnaf k 31. decembru kalendárneho roka.

DRUHÁ ČASŤ**STRAVOVANIE V JEDNOTLIVÝCH DRUHOCH ZARIADENÍ****PRVÝ DIEL****STRAVOVANIE V ÚSTAVOCH****§ 7**

(1) V ústavoch s výnimkou domovov-penziónov pre dôchodcov (ďalej len „penzión“) sa poskytuje celodenné stravovanie podľa určených stravných jednotiek; pri poskytovaní ústavnej sociálnej starostlivosti formou denného pobytu sa poskytuje obed a dve vedľajšie jedlá.

(2) Občanovi sa poskytujú tie hlavné a vedľajšie jedlá, na ktorých poskytovaní sa dohodol^(6a) s ústavom alebo s príslušným orgánom.^(6b) Uzatvorená dohoda nesmie byť v rozpore so zásadami racionálnej výživy.

§ 8**Stravná jednotka**

(1) Stravná jednotka pre občana, ktorému sa poskytuje ústavná sociálna starostlivosť v ústave formou celoročného, týždenného a denného pobytu a ktorý poberá racionálnu stravu, je

vo veku od 3 do 6 rokov 24,30 Sk až 34,00 Sk,
od 6 do 10 rokov 26,70 Sk až 37,40 Sk,
od 10 do 15 rokov 29,50 Sk až 41,30 Sk,
nad 15 rokov 33,00 Sk až 46,20 Sk.

(2) Stravná jednotka uvedená v odseku 1 určená z rozpätia podľa vekových kategórií sa pre občana poberajúceho diabetickú, bielkovinovú alebo výživnú stravu zvyšuje o 40 %.

(3) Výšku stravnej jednotky určí na návrh ústavu v rámci rozpätia podľa odsekov 1 a 2 príslušný orgán,^(6b) ktorý ústav spravuje.

(4) Ak ústav zabezpečuje stravovanie občanov odberom stravy z iných organizácií (§ 4 ods. 3), obec alebo príslušný orgán,^(6b) ktorý ústav spravuje, určí na návrh ústavu stravnú jednotku v inej výške.

(5) Náklady na potraviny pri poskytovaní ústavnej sociálnej starostlivosti formou celoročného pobytu sa zvyšujú o 120 Sk na občana za kalendárny rok, a to na prílepšenie stravy počas sviatkov.

(6) Pri stravovaní v zotavovacích táborech, na rekreačných pobytach, zájazdoch a na športových hrách občanov, ktorým sa poskytuje ústavná sociálna starostlivosť v ústavoch, môže obec alebo

príslušný orgán,^{6b)} ktorý ústav spravuje, určí stravnú jednotku až do výšky 74 Sk; túto sumu môže zvýšiť o ďalších 28 Sk pri odbere stravy z iných organizácií.

§ 9

Úhrady za stravu

(1) Občania uvedení v § 2 písm. a) uhrádzajú za stravu sumy vo výške stravnej jednotky podľa § 8 ods. 1 a 2 a počtu odobratých jedál.

(2) Občania uvedení v § 2 písm. c) uhrádzajú za stravu sumy podľa osobitného predpisu.³⁾

(3) Občania uvedení v § 2a uhrádzajú za stravu sumy zodpovedajúce obstarávacej cene surovín zvýšené o osobné a vecné výdavky súvisiace s prípravou jedál.⁷⁾

(4) V zotavovacích táboroch, na rekreačných pobytoch, zájazdoch a na športových hrách uhrádzajú občania, ktorým sa poskytuje ústavná sociálna starostlivosť v ústavoch, za stravu sumu vo výške stanovenej stravnej jednotky v rámci úhrady za pobyt v ústave. Spreádzajúci pracovníci uhrádzajú za stravu sumu vo výške stanovenej stravnej jednotky (§ 8 ods. 6); pri odbere stravy z iných organizácií uhrádzajú za stravu cenu podľa osobitného predpisu.⁸⁾

(5) Pri celodennom stravovaní sa zo stravnej jednotky počíta

a) pri racionálnej strave, šetriacej a neslanej diéte
na raňajky 15 %
na obed 35 %
na večeru 30 %
na jedno vedľajšie jedlo 10 %
b) pri diabetickej, bielkovinovej a výživnej diéte
na raňajky 14 %
na obed 32 %
na večeru 27 %
na jedno vedľajšie jedlo 9 %.

TRETÍ DIEL

STRAVOVANIE V DOMOVOCH – PENZIÓNOCH PRE DÔCHODCOV, V ZARIADENIACH OPATROVATELSKEJ SLUŽBY NA DLHODOBÝ POBYT STARÝCH OBČANOV, V SAMOSTATNÝCH JEDÁLŇACH S VLASTNOU KUCHYŇOU PRE DÔCHODCOV, V ZARIADENIACH NA DENNÝ POBYT, V STANICIACH OPATROVATELSKEJ SLUŽBY PRE STARÝCH OBČANOV A V STANICIACH OPATROVATELSKEJ SLUŽBY PRE DETI

§ 15

(1) Stravovanie v domovoch-penziónoch pre dôchodcov (ďalej len „penzión“) je ďalšou službou poskytovanou podľa prevádzkových podmienok tohto ústavu a požiadaviek obyvateľov.

(2) Pre stravovanie v zariadeniach opatrovateľskej služby na dlhodobý pobyt starých občanov (ďalej len „zariadenie na dlhodobý pobyt“) platí ustanovenie odseku 1.

(3) V samostatných jedálňach s vlastnou kuchyňou pre dôchodcov (ďalej len „jedáleň“) sa poskytuje obed.

(4) V zariadeniach na denný pobyt sa poskytuje obed, prípadne aj dve vedľajšie jedlá.

(5) V staniach opatrovateľskej služby pre starých občanov (ďalej len „stanica pre starých občanov“) a v staniach opatrovateľskej služby pre deti (ďalej len „stanica pre deti“) sa poskytuje celodenné stravovanie.

§ 16

Stravná jednotka

(1) Stravnú jednotku pre občanov, ktorým sa poskytuje ústavná sociálna starostlivosť v penziónoch, a občanov, ktorým sa poskytujú služby sociálnej starostlivosti v zariadeniach na dlhodobý pobyt, určí príslušný orgán,^{6b)} ktorý penzión a zariadenie na dlhodobý pobyt spravuje, po dohode s občanmi;⁷⁾ pritom možno vychádzať zo stravnej jednotky určenej v § 8.

(2) Stravnú jednotku v jedálni, v zariadení na denný pobyt, v stanici pre starých občanov a v stanici pre deti určí obec alebo príslušný orgán,^{6b)} ktorý tieto zariadenia spravuje.

(3) Stravnú jednotku podľa odseku 2 možno určiť sumou, ktorá je

- a) 35 % hodnoty stravnej jednotky určenej pre občanov, ktorým sa poskytuje ústavná sociálna starostlivosť v ústavoch (§ 8 ods. 1 a 2), ak ide o jedáleň,
- b) 35 % hodnoty stravnej jednotky určenej pre občanov, ktorým sa poskytuje ústavná sociálna starostlivosť v ústavoch (§ 8 ods. 1 a 2), alebo z 55 % hodnoty stravnej jednotky v prípade poskytovania obeda a dvoch vedľajších jedál, ak ide o zariadenie na denný pobyt,
- c) celodennou hodnotou stravnej jednotky určenou pre občanov, ktorým sa poskytuje ústavná sociálna starostlivosť v ústavoch (§ 8 ods. 1 a 2), ak ide o stanicu pre starých občanov a stanicu pre deti.

§ 17

Úhrady za stravu

(1) Občania, ktorým sa poskytuje ústavná sociálna starostlivosť v penziónoch, občania, ktorým sa poskytujú služby sociálnej starostlivosti v zariadeniach na dlhodobý pobyt, občania stravujúci sa v jedálňach, starí občania a ťažko zdravotne postihnutí občania umiestnení v zariadení na denný pobyt, v stanici pre starých občanov, starí občania a ťažko zdravotne postihnutí občania, ktorým sa stravovanie zabezpečuje z penziónu, zo zariadenia na dlhodobý pobyt, z jedálne, zo zariadenia na denný pobyt alebo zo stanice pre starých občanov, ako aj dobrovoľní pracovníci opatrovateľskej služby, uhrádzajú za stravu sumy určené podľa § 9 ods. 3 a 5.

(2) Zákonní zástupcovia detí, ktorým sa poskytujú služby sociálnej starostlivosti v stanici pre deti, uhrádzajú za stravu sumy určené podľa § 9 ods. 3 a 5.

(3) Občania uvedení v § 2a uhrádzajú za stravu sumy zodpovedajúce obstarávacej cene surovín zvýšené o osobné a vecné výdavky súvisiace s prípravou jedál.⁷⁾

ŠTVRTÝ DIEL

STRAVOVANIE VO VÝCHOVNO-REKREAČNÝCH A V LETNÝCH REKREAČNO-VÝCHOVNÝCH TÁBOROCH A V SOCIÁLNO-ZDRAVOTNÝCH A INÝCH KURZOCH

§ 17a

Stravné jednotky

Stravné jednotky pre účastníkov výchovno-rekreačných a letných rekreačno-výchovných táborov a sociálno-zdravotných a iných kurzov (ďalej len „kurz“) určí príslušný orgán sociálneho zabezpečenia, ktorý kurz usporadúva (ďalej len „usporiadateľ“) pri celodennom stravovaní až do

výšky 74 Kčs; ak usporiadateľ zabezpečuje stravu odberom z iných organizácií alebo v iných organizáciách, môže usporiadateľ zvýšiť túto sumu o ďalších 28 Kčs.

§ 17b

Úhrady za stravu

- (1) Účastníkom kurzov sa poskytuje stravovanie bezplatne.
- (2) Pracovníkom usporiadateľa sa poskytuje stravovanie podľa § 9 ods. 4.

TRETIA ČASŤ

SPOLOČNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 18

- (1) Ak je stravovanie zabezpečené odberom stravy z iných organizácií (§ 4 ods. 3), stravníci uhrádzajú za stravu sumy dohodnuté zariadením a organizáciou.
- (2) Od občanov uvedených v § 2 a v § 2a sa úhrada za dopravu stravy nepožaduje.

§ 19

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa výnos Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej socialistickej republiky z 30. júna 1987 č. 31-3673/1987 o stravných jednotkách v zariadeniach sociálnej starostlivosti (reg. v čiastke 14/1987 Zb.).

§ 20

Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. júlom 1990.

Minister:

MUDr. Novák CSc. v. r.

- 1) § 27 zákona Slovenskej národnej rady č. 543/1990 Zb. o štátnej správe sociálneho zabezpečenia v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 195/1992 Zb.
- 2) § 73 ods. 6 písm. f) a i) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení. § 58 vyhlášky MZSV SSR č. 151/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení a zákon SNR o pôsobnosti orgánov SSR v sociálnom zabezpečení v znení vyhlášky č. 145/1990 Zb.
- 2a) § 13 ods. 2 vyhlášky Ministerstva zdravotníctva a sociálnych vecí Slovenskej socialistickej republiky č. 151/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení a zákon Slovenskej národnej rady o pôsobnosti orgánov Slovenskej socialistickej republiky v sociálnom zabezpečení v znení vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 590/1990 Zb. a vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 259/1992 Zb.
- 2b) § 28 zákona Slovenskej národnej rady č. 543/1990 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 2c) § 7 ods. 1 zákona č. 73/1990 Zb. o civilnej službe v znení zákona č. 18/1992 Zb.
- 3) Nariadenie vlády ČSSR č. 137/1989 Zb. o závodnom stravovaní.
- 3a) § 3 ods. 3 vyhlášky Ministerstva školstva, mládeže a športu Slovenskej republiky č. 212/1991 Zb. o špeciálnych školách.
- 3b) § 4 vyhlášky Ministerstva školstva, mládeže a športu Slovenskej republiky č. 212/1991 Zb.
- 3c) § 50 zákona č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) v znení zákona č. 171/1990 Zb.
- 3d) § 87 ods. 1 a 2 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 240/1993 Z. z.
- 3e) § 7 až 27 zákona č. 29/1984 Zb. v znení zákona č. 171/1990 Zb., zákona č. 522/1990 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 230/1994 Z. z.
- 3f) Zákon č. 172/1990 Zb. o vysokých školách v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 41/1994 Z. z.
- 4) § 130 vyhlášky MZSV SSR č. 151/1988 Zb.
- 5) § 127 vyhlášky MZSV SSR č. 151/1988 Zb.
- 6) § 122 a 129 vyhlášky MZSV SSR č. 151/1988 Zb.
- 6a) § 93 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 240/1993 Z. z. o zmenách súvisiacich so zabezpečovaním sociálnej starostlivosti.
- 6b) § 21, 25 a 30 zákona Slovenskej národnej rady č. 543/1990 Zb. o štátnej správe sociálneho zabezpečenia v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 195/1992 Zb.
- 7) § 15 a 16 vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 638/1992 Zb. o hospodárení s prostriedkami štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a o hospodárení rozpočtových a príspevkových organizácií.
- 8) Zákon č. 526/1990 Zb. o cenách.
- 9) § 93 zákona o sociálnom zabezpečení. § 122 až 125 vyhlášky FMPSV č. 149/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení v znení vyhlášky č. 123/1990 Zb.
- 10) Vyhláška FMPSV č. 33/1984 Zb. o cestovných náhradách v znení vyhlášky č. 81/1988 Zb. a vyhlášky č. 241/1988 Zb.
- 11) § 10 nariadenia vlády ČSSR č. 137/1989 Zb. o závodnom stravovaní.
- 12) § 9 nariadenia vlády ČSSR č. 137/1989 Zb.
- 13) § 92 ods. 2 písm. d) zákona o sociálnom zabezpečení.
- 14) § 122 ods. 2 vyhlášky č. 151/1988 Zb.

